

ОБРАЗЛОЖЕЊЕ

I УСТАВНИ ОСНОВ

Уставни основ за доношење Закона о изменама и допунама Закона о рударству и геолошким истраживањима садржан је у члану 87. став 1. и 3. Устава Републике Србије којим је одређено да су природна богатства добра за које је законом одређено да су од општег интереса и да се користе под условима и начин предвиђен законом и у члану 97. став 1. тач. 6)-8) Устава Републике Србије према којем Република Србије поред осталог уређује и обезбеђује својинске и облигационе односе и заштиту свих облика својине, правни положај привредних субјеката, систем обављања појединих привредних и других делатности, заштите на раду, социјалног осигурања и других облика социјалне сигурности, друге економске и социјалне односе од општег интереса.

II РАЗЛОЗИ ЗА ДОНОШЕЊЕ ЗАКОНА О ИЗМЕНАМА И ДОПУНАМА ЗАКОНА О РУДАРСТВУ И ГЕОЛОШКИМ ИСТРАЖИВАЊИМА

Разлози због којих се предлаже доношење Закона о изменама и допунама Закона о рударству и геолошким истраживањима (у даљем тексту: Закон) огледају се у потреби прецизирања појединих решења и ближег нормативног уређивања појединих питања, усклађивања са законском регулативом из области заштите животне средине и другим домаћим правним актима, увођења е-управе, што ће допринети ефикаснијем, бржем и бољем обављању делатности геолошких истраживања и рударства. Узевши у обзир све посебности разних врста минералних сировина и геолошких ресурса, тежило се томе да се јасно одреде услови под којима се исте могу користити уз поштовање заштите јавног интереса и потребу привлачења будућих инвестиционих улагања привредних субјекта у предметним областима.

Наиме, након петогодишње примене Закона о рударству и геолошким истраживањима („Службени гласник РС” број 101/2015 и 95/2018 - др. закон) у пракси је уочена је јасна потреба за изменом и допуном појединих норми, како би се на што бољи и ефикаснији начин достигли циљеви који су се желели постићи његовим усвајањем.

Најбитније новине у предложеном тексту Закона односе се на:

- с обзиром на то да су минерални ресурси односно минералне сировине од стратешког значаја за Републику Србију природно добро у државној својини јавила се потреба да се додатно дефинишу услови који регулишу процес издавања одобрења за експлоатацију тих минералних ресурса односно минералних сировина. Закон је предвидео да се примењена геолошка истраживања и експлоатација урана, никла и кобалта врше се уз претходну сагласност Владе Републике Србије на предлог Министарства, а да за експлоатацију стратешких минералних сировина Влада Републике Србије спроводи поступак у складу са Законом о јавном приватном партнерству и концесијама, с тим што право пречег уговарања има привредно друштво које је завршило истраживања и потврдило резерве минералних сировина на простору на којем ће се обављати експлоатација те минералне сировине.

Такође предвиђена је и могућност спровођења поступка давања концесије у складу са посебним прописима из области концесија од самог почетка, односно и за истраживање и експлоатацију стратешких минералних ресурса односно минералних сировина и урана, никла и кобалта;

- одређено је да се вредност ископане минералне сировине или других геолошких ресурса приликом извођења геолошких истраживања и/или експлоатације минералних сировина или других геолошких ресурса без потребних одобрења, утврђује актом владе сваке друге године на основу тржишне вредности ископане минералне сировине или других геолошких ресурса;

- у циљу постизања услова за е-рударство и геологију али и што ефикаснијег и транспарентнијег поступања свих актера у поступку, Законом је предвиђено да сва правна и физичка лица која подносе захтеве као и другу документацију по основу одредби овог Закона, биће у могућности да кореспондирају са Министарством рударства и енергетике у електронском облику, потписане квалификованим електронским потписом, односно квалификованим електронским печатом, у складу са законом који уређује електронско пословање;

- с обзиром да је Геолошки завод Србије образован као посебна организација која обавља основна геолошка истраживања, и финасира се из буџета Републике Србије постоји потреба да Заводу прошире надлежности у смислу да завод даје мишљење на студије оправданости и генералне пројекте за капиталне објекте од интереса за Републику Србију, који се изграђују у складу са посебним прописима из области планирања и изградње. У складу са поменутом тенденцијом Закон је предвидео и да Министарство може уступити одређене информације из извештаја и елабората Геолошком заводу Србије у циљу израде различитих геолошких карата и унапређења свеобухватног геолошког знања територије Републике Србије с тим да се према наведеним документима поступа у складу са ознаком „пословна тајна“;

- у циљу смањења трошкова странкама али и поједностављења самог поступка издавања одобрења Закон је предвидео да се уз захтев за издавање одобрења из оквира надлежности Министарства, подноси фотокопија одобрења или подаци о издатом одобрењу. Циљ је да се додатно упрости процедура и смање трошкови подносиоца захтева тако да подносилац нема обавезу да подноси акт који је издало само Министарство. У овом делу је важно је истаћи да су карбонатне сировине, туф, зеолитизирани туф и тресет, који се користе у индустрији, сврстани као неметаличне минералне сировине за добијање грађевинских материјала, и као такве за њих је у многоступовном поједностављеном поступку издавања одобрења из оквира надлежности Министарства али ова измена претпоставља и знатне уштеде подносиоцу захтева;

- омогућено је вршење преноса потврде о резервама минералних сировина и ресурса и/или других геолошких ресурса, што до сада није било дефинисано;

- дефинисано је да у погледу услова и начина контроле и праћења концентрације гасова са ефектом стаклене баште у атмосфери на нивоу који би спречио опасне антропогене сметње у климатском систему, примењују прописи из области заштите животне средине, а у погледу услова и начина изградње постројења за складиштење CO₂. примењују се прописи из области изградње објеката;

- прописано је да надзор над извођењем геолошких истраживања не може да врши правно лице које изводи геолошка истраживања, што до сада није био случај а пракса је показала да није сврсисходно да надзор над извођењем геолошких истраживања врши правно лице које изводи радове у циљу геолошких истраживања;

- ближе-јасније су дефинисани рокови који су предвиђени за достављање Завршног извештаја у смислу да се извештај доставља најкасније 30 дана од дана истека

одобреног истражног рока а у случају продужења истражног рока у као и у случају задржавања истражног права, најкасније 30 дана пре краја претходно одобреног истражног рока;

- сам поступак подношења захтева за издавање одобрења за примењена геолошка истраживања је измењен тако да се одобрење издаје подносиоцу који први поднесе комплетан захтев, односно захтев са комплетном документацијом;

- одређено је да приликом подношења захтева за издавање одобрења за примењена геолошка истраживања подносилац захтева из неопходну документацију достави и писмо о намерама банке да ће подносиоцу захтева издати банкарску гаранцију у року до 30 дана од дана добијања решења за истраживање металичних и неметаличних минералних сировина као и информацију надлежног органа за послове урбанизма на нивоу локалне самоуправе о усклађености истраживања у односу на просторни или урбанистички план или друга ограничења. Обе обавезе представљају значајну измену у самом поступку;

- дефинисано је да се одобрењем за инжењерскогеолошка истраживања одређује истражни рок у дужини до једне године уз могућност продужења за годину дана;

- измењен је рок који се одобрава носиоцу истраживања минералних и других геолошких ресурса па сада рок за задржавање права на истражни простор одређује у дужини до годину дана и не може се продужити, а у случају минералних сировина од стратешког значаја може да износи до две године;

- одређена је најмања површина на којој се може вршити примењена геолошка истраживања металичних минералних сировина као и подземних вода, уколико се утврди да су истраживања на траженом истражном простору стручно оправдана;

- ближе су одређене дозвољене количине минералне сировине које се могу узети за технолошка испитивања у току извођења одобрених геолошких истраживања ради утврђивања технолошких својстава и доказивања резерви минералне сировине, односно избрисане су тачке које дефинишу количину минералне сировине за песак и шљунак (као грађевински материјал) и техничко-грађевински камен и прописано је да материјал који се узима у сврху технолошких испитивања не може се отуђити нити продати и после завршених испитивања мора бити одложен према пројектној документацији на истражном, односно експлоатационом пољу са којег је материјал и узет;

- прописани су односно додати нови услови на основу којих ће надлежни орган укинути решење о одобрењу за истраживање пре истека одређеног истражног рока;

- новину представља и да у случају када носилац истраживања више није познат или више не постоји и не може се утврдити право власништва над резултатима, министарство надлежно за послове рударства и геолошких истраживања може располагати резултатима геолошких истраживања као и документима који садрже геолошке резултате;

- у делу којим се дефинишу обавезе носиоца одобрења за истраживање додате су и обавезе да у случају негативног утицаја на постојећа изворишта при вршењу примењених геолошких истраживања подземних вода, истражне радове обустави и о томе обавести надлежни орган и надлежну локалну самоуправу, да конзервира бушотину уколико се пронађе подземна вода која се неће одмах користити, да по завршетку или обустављању геолошких истраживања на подручју на коме су обављени радови, спроведе све мере обезбеђења којима ће се трајно искључити наступање опасности за људе и имовину, као и за животну средину и да терен приведе првобитној

намени и о томе обавести надлежни орган који је издао одобрење за геолошка истраживања, као и локалну самоуправу на чијој територији су изведени радови;

- новина је свакако и то да се захтев за утврђивање ресурса и резерви минералних сировина и подземних вода може поднети најкасније годину дана од завршених геолошких истраживања на основу којих се врши утврђивање и овера ресурса и резерви минералних сировина, ресурса и резерви подземних вода и/или геотермалних ресурса;

- предвиђено је и да инжењерскогеолошка-геотехничка истраживања могу се вршити у оквиру експлоатационих поља минералних сировина у случајевима када је неопходна изградња инфраструктурних објеката и санација терена;

- овим Законом препозната је потреба да се дефинише поступак који се спроводи ради реализације пројеката изградње и реконструкције линијских инфраструктурних објеката од посебног значаја за Републику Србију, за које је утврђен јавни интерес за експропријацију, административни пренос и непотпуну експропријацију непокретности, а у складу са одговарајућим планским документима којима је предвиђена изградња таквих објеката и за које је утврђена уговорна обавеза Републике Србије;

- дефинисано је да ако се покрене поступак стечаја или ликвидације носиоца одобрења за извођење рударских радова, а које није извршило санацију и рекултивацију деградираног земљишта, трошкови санације подмирују се из стечајне, односно ликвидационе масе;

- одређено је да технички рударски пројекти израђују се за санацију и рекултивацију напуштених рударских објеката и чиме је допуњен списак када се све израђују технички пројекти;

- прописано је да се о извршеној техничкој контроли саставља извештај који потписују главни и одговорни ревиденти и издаје се потврда о извршеној техничкој контроли коју потписује одговорно лице привредног друштва које је извршило техничку контролу;

- дефинисани су услови када Министарство, односно надлежни покрајински орган може укинути одобрење за изградњу рударских објеката и/или извођење рударских радова;

Поред наведеног, у примени Закона о рударству и геологији показало се да су поједини појмови недовољно или непрецизно дефинисани, што отежава спровођење законом прописаних услова и начина коришћења минералних и других ресурса то је у члану 3. Закона извршена и допуна појмовника.

Предложени Закон има основ у одредбама Устава Републике Србије ("Сл. гласник РС", бр. 98/2006). Наиме, у члану 87. став 1. и 3. Устава Републике Србије је прописано да су природна богатства добра за које је законом одређено да су од општег интереса и да се користе под условима и начин предвиђен законом и у члану 97. став 1. тач. 6)-8) Устава Републике Србије према којем Република Србије поред осталог уређује и обезбеђује својинске и облигационе односе и заштиту свих облика својине, правни положај привредних субјеката, систем обављања појединих привредних и других делатности, заштите на раду, социјалног осигурања и других облика социјалне сигурности, друге економске и социјалне односе од општег интереса.

Предложени Закон има основ и у Стратегији индустријске политике Републике Србије од 2021. до 2030. године ("Службени гласник РС", број 35/20), којом

се рударство дефинише као значајан сегмент у индустрији односно као важан чинилац у повећању учешћа индустрије у бруто друштвеном производу Републике Србије. Одредбе Закон су у складу са Националним програмом за усвајање правних тековина Европске уније (2018-2021), и у складу са тим овај Закон узео је у обзир сва потребна усаглашавања и превођење директива ЕУ у наше законодавство, у складу са потписивањем Споразума о стабилизацији и придруживању (ССП), којим се Република Србија обавезује на постепено усклађивање законодавства са правним тековинама Европске уније, као и на његову доследну примену. Доношење Закона планирано је и Програмом рада Владе за 2021. годину.

1. Проблеми које Закон треба да реши као и циљеви који се доношењем новог Закона постижу

Закон о изменама и допунама Закона о рударству и геолошким истраживањима са собом носи неопходне измене постојећег Закона о рударству и геолошким истраживањима („Службени гласник РС” број 101/2015 и 95/2018 - др. закон). После 5 година примењивања закона пракса је показала на одређене мањкавости у примени предметног акта. Закон би омогућио Влади Републике Србије, односно надлежном Министарству рударства и енергетике, да се снажније укључи у вођење бриге о природним богатствима односно да искористи Уставне одредбе које се односе на давање сагласности за истраживање и експлоатацију урана, никла и кобалта и експлоатацију стратешких минералних ресурса односно минералних сировина као и примену поступака у складу са Законом о јавном приватном партнерству и концесијама за експлоатацију стратешких минералних сировина Влада Републике Србије, као и могућност спровођења поступка давања концесије у складу са посебним прописима из области концесија од самог почетка, односно и за истраживање и експлоатацију стратешких минералних ресурса односно минералних сировина и урана, никла и кобалта.

Законом се такође детаљније се дефинише поступак обрачуна вредности минералне сировине експлоатисане без неопходних одобрења. Циљ оваквог решења је да се обесхрабри извођење експлоатационих радова без одобрења.

Законом се иде као потпуном електронском пословању односно ка поступку који ће кроз е-рударство и геологију и подносиоцима захтева али и државном органу обезбедити ефикасно, транспарентно и сигурано поступање. Ради поједностављења самог поступка подношења захтева прописано је да странка између остале документације подноси фотокопију одобрења или податке о издатом одобрењу, односно да се не подносе документи које је издало Министарство, јер се полази од чињенице да држани орган има могућност да увидом у службену евиденцију констатује постојање наведеног акта, као и документа за које Министарство може да изврши проверу електронским путем.

Обавезом да приликом подношења захтева за издавање одобрења за примењена геолошка истраживања подносилац захтева из неопходну документацију достави и писмо о намерама банке да ће подносиоцу захтева издати банкарску гаранцију у року до 30 дана од дана добијања решења, Министарство покушава да се додатно укључи у решавање уоченог проблема а то је да постоји одређен проценат привредних друштва која подносе захтеве и постају носиоци одобрења за примењена геолошка истраживања

а да заправо немају интерес али ни средства да одобрене радове врше, што свакако није у интересу Републике Србије. Банкарском гаранцијом се жели ићи у правцу да носиоци одобрења буду привредна друштва са намером и могућностима да врше одобрене радове. Што се тиче обавезе достављања информације надлежног органа за послове урбанизма на нивоу локалне самоуправе о усклађености истраживања у односу на просторни или урбанистички план или друга ограничења, то решење је свакако у складу са тенденцијом и жељом јединица локалне самоуправе да се више укључе у сам поступак издавања одобрења из оквира надлежности Министарства рударства и енергетике.

Поступак подношења захтева за издавање одобрења за примењена геолошка истраживања је измењен тако да се одобрење издаје подносиоцу који први поднесе комплетан захтев, односно захтев са комплетном документацијом. Тренутно важећа процедура (да се подносиоцу после подношења захтева одобрава рок од 90 дана ради комплетирања неопходне документације, док је тражени простор у том периоду заузет) у пракси се није показала као најбоље решење и доводила је до низа проблема око питања права на захтевани истражни простор.

У циљу даљег поједностављења поступка издавања одобрења, Закон је предвидео да су карбонатне сировине, туф, зеолитизирани туф и тресет, који се користе у индустрији, сврстани као неметаличне минералне сировине за добијање грађевинских материјала, и као такве за њих је у многоме поједностављен поступак издавања одобрења из оквира надлежности Министарства, ова измена претпоставља подносиоцу захтева знатне уштеде у новцу и времену;

С обзиром на изразитом активном-прогресивном политиком Владе Републике Србије када су у питању инфраструктурни-стратешки пројекти (превасходно се мисли на изградњу путне и железничке инфраструктуре), те потребом за великим количинама материјала неопходним за изградњу различитих делова линијских објеката, а које је неопходно обезбедити у кратком временском периоду, јавила се потреба да се правно дефинише у смислу одредаба Закона о рударству и геолошким истраживањима поступак који пружа могућност узимања материјала по убрзаној процедури ради реализације пројеката изградње и реконструкције линијских инфраструктурних објеката од посебног значаја за Републику Србију, за које је утврђен јавни интерес за експропријацију, административни пренос и непотпуну експропријацију непокретности уз обавештење органа надлежног за експлоатацију минералних сировина од стране органа надлежног за изградњу инфраструктурних објеката;

Законом је дефинисано да ако се покрене поступак стечаја или ликвидације носиоца одобрења за извођење рударских радова, а које није извршило санацију и рекултивацију деградираног земљишта, трошкови санације подмирују се из стечајне, односно ликвидационе масе. Овакво решење је потпуно у складу са тежњама ка очувању животне средине што је приоритет и што нема алтернативу у поступку издавања одобрења из надлежности Министарства рударства и енергетике али и Владе Републике Србије.

Усвајањем Закона представља још један корак ка транспарентнијем поступку издавања одобрења за вршење геолошких истраживања и експлоатације минералних сировина, односно обезбедиће се услови да исте активности заузму положај који би омогућио да се постигне већи допринос у будућности, стимулишући економски раст и

могућности да се подржи одрживи развој у сектору минералних сировина који доноси користи заједницама и свим грађанима Србије.

2. Разматрање могућности да се проблем реши и без доношења Закона

Полазећи од нашег правног система, узимајући у обзир потребу ефикаснијег вршења делатности геолошких истраживања минералних ресурса и експлоатације минералних сировина, потребу подстицања развоја рударства, уз поштовање одрживог коришћења минералних ресурса, усклађивање Закона са другим правним актима, увођење е-рударства и геологије, као и имајући у виду преузете обавезе које се односе на имплементацију прописа Европске Уније, није било могуће без доношења Закона решити проблеме и извршити потребну имплементацију.

3. Зашто је доношење Закона најбољи начин решавања проблема

Доношење Закона о рударству и геолошким истраживањима је једина могућност за превазилажење свих наведених проблема и једини начин да се примена закона учини практичном и ефикасном.

III ОБЈАШЊЕЊА ОСНОВНИХ ПРАВНИХ ИНСТИТУТА И ПОЈЕДИНАЧНИХ РЕШЕЊА

Одредбама члана 1. Закона, извршена је допуна појмовника. Поједини појмови и области недовољно или непрецизно дефинисани, што отежава спровођење законом прописаних услова и начина коришћења минералних и других ресурса;

Одредбама члана 2. Закона, с обзиром на то да је овим чланом прописано да су минерални ресурси, ресурси подземних вода, геотермални ресурси, као и други геолошки ресурси, природно богатство у својини Републике Србије, додате су измене које ће помоћи Влади Републике Србије да боље и ефикасније располаже минералним сировинама;

Одредбама члана 3. Закона, је детаљније дефинисано утврђивање надокнаде вредности минералне сировине које су експлоатисане без одобрења. Циљ оваквог решења је да се обесхрабри извођење експлоатационих радова без одобрења;

Одредбама члана 4. Закона додат је нови члан 8а и њиме је предвиђена измена у смислу електронског пословања а све у правцу постизања е-рударстава и геологије. Сврха овог решења је да се странкама омогући електронска кореспонденција са Министарством достављањем података, аката и документације електронским путем;

Одредбама члана 5. Закона, детаљно су одређена одобрења издата из оквира надлежности Министарства која се могу преносити са једног привредног друштва на друго, додатно је дефинисан сам поступак и услови преноса али је и предвиђена могућност и неопходни услови преноса потврде о резервама;

Одредбама члана 5, 28, 32, 37, 42 и 53. Закона предвиђено је да подносилац између остале неопходне документације може поднети и фотокопију акта или податке о издатом одобрењу уместо достављања самог акта. Измена је урађена у смислу повећавања ефикасности самог поступка али и уштеду у новцу и времену странкама. Сврха саме измене је да се подносилац ослободи достављања докумената за које надлежни орган увидом у службену евиденцију може да констативати њихово постојање;

Одредбама члана 6. Закона проширене су надлежности Геолошког завода Србије, тако што се тој институцији омогућава да даје мишљење на студије оправданости и генералне пројекте за капиталне објекте од интереса за Републику Србију;

Одредбама члана 7. Закона се у погледу услова и начина контроле и праћења концентрације гасова са ефектом стаклене баште у атмосфери одредба упућује на прописе из области заштите животне средине, док у погледу услова и начина изградње постројења за складиштење CO₂. упућује се на прописе из области изградње објеката;

Одредбама члана 8. Закона додатно су дефинисани услови и начин извођења геолошких истраживања тако што су додатно предвиђени послови за које су прописани неопходни услови за њихово обављање;

Одредбама члана 9. Закона је избрисана одредба да привредно друштво, односно друго правно лице или предузетник које обавља послове израде техничке документације, мора бити осигурано од одговорности за штету коју може причинити другој страни, односно трећем лицу. Овакво решење није дало позитивне резултате у пракси;

Одредбама члана 10. Закона је прописано да надзор над извођењем геолошких истраживања не може да врши правно лице које изводи геолошка истраживања, што је једино сврсисходно и стручно оправдано решење. Прописана је и обавеза лице које врши стручни надзор да је дужно да води дневник стручног надзора;

Одредбама члана 11. Закона детаљније се прописује када се након предвиђених геолошких истраживања минералних сировина, подземних вода и геотермалних ресурса али и инжењерскогеолошких-геотехничких истраживања подноси Завршни извештај;

Одредбама члана 12. Закона измењен је односно скраћен поступак издавања одобрења за геолошка истраживања минералних ресурса за добијање природних грађевинских материјала;

Одредбама члана 12, 13, 30 и 42 Закона циљу што ефикаснијег поступка али и уштеде времена и смањења трошкова самог поступка је прописано да подносилац захтева нема обавезу да доставља извод из регистра привредних субјеката о регистрацији предузетника-подносиоца захтева;

Одредбама члана 13. Закона дефинише се нови поступак подношења захтева за издавање одобрења за примењена геолошка истраживања. Поступак је знатно скраћен јер више не постоји увид у катастар истражних простора и катастар експлоатационих простора и поља.

Одредбама члана 13. и 18. Закона се прописује обавезе подносиоцу захтева за издавање одобрења за примењена геолошка истраживања као и продужење истражног рока да достави писмо о намерама банке да ће подносиоцу захтева издати банкарску гаранцију у року до 30 дана од дана добијања решења за истраживање металних и неметалних минералних сировина;

Одредбама члана 14. Закона је додат нов члан 34а којим се дефинишу права и обавезе приликом достављања банкарске гаранције;

Одредбама члана 15. Закона дефинисани су услови под којима надлежни орган може одбити захтев за издавање одобрења за примењена геолошка истраживања као и захтев за продужење истражног рока;

Одредбама члана 16. Закона је боље дефинисан основ за добијање приоритета у добијању одобрења за примењена геолошка истраживања;

Одредбама члана 17. Закона су извршене промене тако да је укинута могућност другог продужења истражног рока али и дефинише се истражни рок за одобрење за инжењерскогеолошка истраживања у дужини до једне године уз могућност продужења за годину дана, пракса је показала да је ова допуна Закона неопходна;

Одредбама члана 18. Закона дефинисани су услови неопходни за подношење захтева за продужетак истражног рока. Измена је битна јер је дефинисано да се захтев подноси најкасније 30 дана пре истека истражног рока одређеног одобрењем за истраживање, под условом да је извршено најмање 75% одобреног обима радова по врстама радова у свакој години истраживања;

Одредбама члана 19. Закона је детаљније прописан поступак одобрења задржавања права на истражни простор, измена се односи у измени рока трајања задржавања права на истражни простор;

Одредбама члана 20. Закона дефинисана је најмања површина истражног простора за извођење примењених геолошких истраживања металичних минералних сировина и подземних вода;

Одредбама члана 21. Закона дата је могућност да у оквиру одобреног истражног и/или експлоатационог поља и експлоатационог простора могу се вршити инжењерско-геолошка истраживања у циљу изградње објеката и санације терена;

Одредбама члана 22. Закона извршена је промена прописа у смислу да је предвиђено да уколико у одобреном истражном року привредно друштво поднесе захтев за утврђивање и оверу ресурса и резерви минералних сировина, ресурса и резерви подземних вода и геотермалних ресурса а жели да настави са истраживањем потребно је да достави захтев за измену и допуну пројекта. У пракси се показала потреба за наставком истраживања и након овере ресурса и резерви минералних сировина;

Одредбама члана 23. Закона додатно је регулисана дозвољена количина минералне сировине које се могу узети за технолошка испитивања.

Одредбама члана 24. Закона дефинисана разлика између експлоатационог поља и експлоатационог простора;

Одредбама члана 25. Закона предвиђени су додани разлози на основу којих надлежни орган може укинути решење о одобрењу за истраживање пре истека одређеног истражног рока. Пракса је показала да је неопходно додати нове разлоге због којих дато право може бити укинуто. Новина је и та што су предвиђена два нова разлога за које није предвиђена обавеза да надлежног органа да претходно затражи од носилаца истраживања да отклони утврђену неправилност у датом року;

Одредбама члана 26. Закона је дефинисано да у случају када носилац истраживања више не постоји и не може се утврдити право власништва над резултатима, министарство надлежно за послове рударства и геолошких истраживања може располагати резултатима геолошких истраживања као и документима који садрже геолошке резултате. Циљ ове измене је помоћи привредним друштвима који желе да експлоатишу тако што ће им одређена документација по прописаној процедури, бити уступљена а све у циљу добијања одобрења за експлоатацију минералних сировина;

Одредбама члана 27. Закона предвиђене су додатне обавезе носиоца одобрења за истраживање, док је последњи став избрисан и додат у члан 13. Закона;

Одредбама члана 28. Закона детаљније се дефинише поступак утврђивања истражених ресурса и резерви минералних сировина и подземних вода и предвиђен је рок до када се мора поднети захтев за утврђивање и овера ресурса и резерви минералних сировина, ресурса и резерви подземних вода и/или геотермалних ресурса;

Одредбама члана 29. Закона се детаљније прописује ко је у обавези да води књигу о стању ресурса и резерви минералних сировина и ресурса и резерви подземних вода, као и геотермалних ресурса на одобреном истражном или експлоатационом простору;

Одредбама члана 30. Закона објашњење је дато у објашњењу чланова 12, 13 и 42 Закона. У овом члану се такође исправља и техничка грешка;

Одредбама члана 31. Закона се детаљније дефинише поступак утврђивања експлоатационог простора и количине резерви и/или ресурса подземних вода и геотермалних ресурса;

Одредбама члана 32. Закона објашњење је дато у члану 5. овог Закона;

Одредбама члана 33. Закона ближе се прописује поступак издавања сагласности ради изградње инфраструктурних објеката на експлоатационом пољу;

Одредбама члана 34. Закона се исправља техничка грешка. Закон о рударству и геолошким истраживањима не препознаје-дефинише изградњу грађевинских објеката унутар експлоатационог поља;

Одредбама члана 35. Закона се додаје нов члан 67а којим се дефинише поступак по убрзаној процедури који се спроводи ради реализације пројеката изградње и реконструкције линијских инфраструктурних објеката од посебног значаја за Републику Србију, за које је утврђен јавни интерес за експропријацију, административни пренос и непотпуну експропријацију непокретности;

Одредбама члана 36. Закона је исправљена техничка грешка;

Одредбама члана 37. Закона се детаљније регулишу услови-документација неопходна за доданошење захтева за издавање одобрења за експлоатационо поље. Што се тиче допуне тачке 5) треба истаћи да су потврде о резервама које привредно друштво ради у току експлоатације важеће, односно нова не укида претходну, потребно је прецизно навести потврду на основу које се израђује предметна студија;

Одредбама члана 38. Закона се бришу прописи који се тичу заштитног простора. Резервација простора ради раздвајања експлоатационих поља у пракси се показало као непотребна јер васништво над парцелама је примарни услов који одређује ко их може добити за даље радове тако да овај простор губи смисао;

Одредбама члана 39. Закона предвиђени су додатни услови на основу којих надлежни орган може укинути решење о одобрењу експлоатацију и/или експлоатационо поље. Када се говори о додатној тачки 9) треба речи да треба речи да представља важан услов који мора бити испуњен, односно, док траје експлоатација увек мора бити покривена финансијском гаранцијом за рекултивацију деградираног земљишта;

Одредбама члана 40. Закона се дефинише нови разлог за престанак важења одобрења за експлоатацију и/или експлоатационо а везано за стратешке минералне сировине;

Одредбама члана 41. Закона се боље дефинише поступак издавања одобрења за ручно испирање племенитих метала и других минерала;

Одредбама члана 42. Закона су извршене допуне у поступку издавања одобрења за експлоатацију неметаличних минералних сировина за добијање грађевинских материјала и минералних ресурса за добијање природних грађевинских материјала. Измене су олакшале-смањиле обавезе подносиоцу захтева за издавање одобрења за експлоатације природних грађевинских материјала. Што се тиче допуне у ставу 3. тачке 10), важно је истаћи да с обзиром на то да је из ситуационе карте често лоше видљива ознака и границе парцела, како не би дошло до превида у оквиру ове документације одговорно лице привредног друштва подноси прецизан списак парцела које се налазе у обухвату радова предвиђених пројектном документацијом;

Одредбама члана 42. и 53. Закона дефинисано је да ако се покрене поступак стечаја или ликвидације носиоца одобрења за извођење рударских радова, а које није извршило санацију и рекултивацију деградираног земљишта, трошкови санације подмирују се из стечајне, односно ликвидационе масе. Овакво решење је потпуно у складу са тежњама ка очувању животне средине што је приоритет и што нема

алтернативу у поступку издавања одобрења из надлежности Министарства рударства и енергетике.

Одредбама члана 43. Закона дефинисана је врста, серијски број и рок важења достављеног инструмента финансијског обезбеђења као саставно део одобрења за експлоатацију;

Одредбама члана 44. Закона додатно се дефинишу обавезе подносиоца захтева за издавање одобрења за експлоатацију неметаличних минералних сировина за добијање грађевинских материјала;

Одредбама члана 45. Закона се додадно дефинишу разлози за укидање одобрења за експлоатацију;

Одредбама члана 46, 47, 48 и 50 Закона се ближе дефинише инвестиционо-техничка документација;

Одредбама члана 51. Закона се прописују услови односно разлози за укидање одобрење за изградњу рударских објеката и/или извођење рударских радова.

Одредбама члана 52. и 53. Закона се додатно дефинише поступак издавања, неопходне документације али и услове за подношење захтева за продужење рока важења одобрења за изградњу рударских објеката и/или извођење рударских радова;

Одредбама члана 54. Закона додатно се дефинише тачка 3) која се односи на рударски пројекат на истраживању чврстих минералних сировина;

Одредбама члана 55. Закона измењен је цео члан који се односи на поступке санације и рекултивације напуштених рудника и рударских објеката а који се обављају на основу техничког рударског пројекта;

Одредбама члана 56. Закона с обзиром на то да је ступањем на снагу Закон о накнадама за коришћење јавних добара ("Сл. гласник РС", бр. 95/18, 49/19, 86/19 - усклађени дин. износи и 156/20 - усклађени дин. износи), у члану 160. престали да важе став 1. и 6. постојала је реална потреба да се преформулише наведени члан;

Одредбама члана 57. Закона исправља се техничка грешка;

Одредбе члана 58. и 59. Закона предствљају прелазе одредбе.

IV. ПРОЦЕНА ИЗНОСА ФИНАНСИЈСКИХ СРЕДСТАВА ПОТРЕБНИХ ЗА СПРОВОЂЕЊЕ АКТА

За спровођење овог Закона није потребно обезбедити додатна средства у буџету Републике Србије, с обзиром да су средства за делатности које врши Геолошки завод већ обезбеђена на разделу Геолошког завода Србије.

Потребна средства у наредним годинама која се односе на накнаде члановима комисија, као и за допуну делатности које ће вршити Геолошки завод, обезбедиће се у складу са билансним могућностима буџета Републике Србије, у оквиру лимита на разделима Министарства рударства и енергетике и Геолошког завода Србије.

